

Det Biovidenskabelige Fakultet

Fagpakke om Machine Learning

Algoritmer og problemløsning

Arinbjörn Brandsson Benjamin Rotendahl Andrea Charlie Stender Cordes Christopher Mulvad Groot

- Dagens program
- 2 Introduktion til algoritmer

- Algoritme vs Algoritme
- Algoritme design
- Øvelser

Program for idag

Første time

- Velkomnst
- Introduktion til algortimer og formel problem løsning.
- Øvelser i algoritmer.

Program for idag

Første time

- Velkomnst
- Introduktion til algortimer og formel problem løsning.
- Øvelser i algoritmer.

Anden time

- Introduktion til Python.
- Live coding
- Programmeringsøvelser.

Program for idag

Første time

- Velkomnst
- Introduktion til algortimer og formel problem løsning.
- Øvelser i algoritmer.

Anden time

- Introduktion til Python.
- Live coding
- Programmeringsøvelser.

I morgen

- Introduktion til Machine Learning.
- Programmering af en perceptron.

Hvad er en Algoritme?

An algorithm is a self-contained step-by-step set of operations to be performed that can be expressed within a finite amount of space and time and in a well-defined formal language.

Hvad er en Algoritme?

An algorithm is a self-contained step-by-step set of operations to be performed that can be expressed within a finite amount of space and time and in a well-defined formal language.

På dansk

En algoritme er en opskrift på hvordan et bestemt problem kan løses.

Havregryns algoritme

Eksempel

```
Algorithm 1
Indgangsbetingelser: En skål, mælk, havregryn
Udgangsbetingelser: Morgenmad
  while Skålen ikke er fyldt do
     Hæld Gryn i Skålen
  end while
  if Jeg er tyk then
     mælk = Minimælk
  else
     mælk = Letmælk
  end if
  while Skålen ikke er fyldt do
```

Hæld mælk i Skålen

end while

Krav til en algoritme

Veldefineret Ingen tvetydigheder og vendinger som: "så tager du det bedste resultat ..."

Krav til en algoritme

Veldefineret Ingen tvetydigheder og vendinger som: "så tager du det bedste resultat ..."

Terminerer Den må ikke køre for evigt, du skal garantere at den rent faktisk finder sit svar.

Krav til en algoritme

Veldefineret Ingen tvetydigheder og vendinger som: "så tager du det bedste resultat ..."

Terminerer Den må ikke køre for evigt, du skal garantere at den rent faktisk finder sit svar.

input og output Jeg skal vide at hvis jeg giver den *A* så returnerer den *B*.

Krav til en algoritme

Veldefineret Ingen tvetydigheder og vendinger som: "så tager du det bedste resultat ..."

Terminerer Den må ikke køre for evigt, du skal garantere at den rent faktisk finder sit svar.

input og output Jeg skal vide at hvis jeg giver den *A* så returnerer den *B*.

Kan bevises Det er muligt både at bevise korrekthed og køretid for algoritmen.

Algoritmer bruges inden for alle former for problemløsnings.

Algoritmer bruges inden for alle former for problemløsnings.

Bioinformatik

Longest commen subsequence: Sammenligning af DNA strenge for at se hvor beslægtet to strenge er.

Algoritmer bruges inden for alle former for problemløsnings.

Bioinformatik

Longest commen subsequence: Sammenligning af DNA strenge for at se hvor beslægtet to strenge er.

Primtals faktorisering

Bruges i *kryptering:* Basis for at vi kan have sikker kommunikation.

Algoritmer bruges inden for alle former for problemløsnings.

Bioinformatik

Longest commen subsequence: Sammenligning af DNA strenge for at se hvor beslægtet to strenge er.

Primtals faktorisering

Bruges i *kryptering:* Basis for at vi kan have sikker kommunikation.

Machine Learning

En samling af algoritmer der selv kan lære og finde egenskaber i store data sæt. Gør det muligt at løse problemer der før var uden for menneskers kunnen.

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

Har en computer

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

Hold B

 Har en computer der er 1000 gange hurtigere end hold A

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

- Har en computer der er 1000 gange hurtigere end hold A
- Bruger algoritmen Insertion Sort

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

- Har en computer der er 1000 gange hurtigere end hold A
- Bruger algoritmen Insertion Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på 5 timer.

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

- Har en computer der er 1000 gange hurtigere end hold A
- Bruger algoritmen
   Insertion Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på 5 timer.
- De kan sortere 100 millioner tal på 23 dage!

Sammenligning af Algoritmer Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive

Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive hvordan tiden en algoritme bruger stiger med input.

Sammenligning af Algoritmer Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive

Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive hvordan tiden en algoritme bruger stiger med input.

Definition på køretid

En øvregrænse for den tid der bliver brugt på at løse et problem af størelse *n*. Skrives som

$$O(n), O(n^2), O(n \lg n), O(n!), O\left(\frac{a}{b}\right)$$

Sammenligning af Algoritmer Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive

Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive hvordan tiden en algoritme bruger stiger med input.

Definition på køretid

En øvregrænse for den tid der bliver brugt på at løse et problem af størelse *n*. Skrives som

$$O(n), O(n^2), O(n \lg n), O(n!), O\left(\frac{a}{b}\right)$$

Algoritme for minimums funktionen

Givet en liste $X = [x_1, x_2, ..., x_n]$ ønsker vi at returnere det mindste tal i listen. Hvad er algoritmen og hvad er køretiden?

Eksempel

```
Algorithm 2
```

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, \dots, x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```


Eksempel

Algorithm 3

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```

Analyse af algoritmen

Køretid?

Eksempel

Algorithm 4

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```

Analyse af algoritmen

Køretid? O(n)

Eksempel

Algorithm 5

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```

Analyse af algoritmen

Køretid? O(n) Er den optimal?

Eksempel

Algorithm 6

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```

Analyse af algoritmen

Køretid? O(n) Er den optimal? Jeps!

Eksempler på køretid

Bogo Sort

Køretid på O(n!)

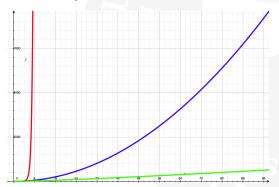
Insertion Sort

Køretid?
 O(n²)

Merge sort

Køretid på O(n lg n)

Figure: Graf over køretider

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

Beskriv problemet med egne ord.

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

- Beskriv problemet med egne ord.
- 2 Del problemet op i mindre dele.

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

- Beskriv problemet med egne ord.
- 2 Del problemet op i mindre dele.
- Opening of the state of the

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

- Beskriv problemet med egne ord.
- ② Del problemet op i mindre dele.
- Opening of the state of the
- 4 Definer input

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

- 1 Beskriv problemet med egne ord.
- 2 Del problemet op i mindre dele.
- Opening of the state of the
- 4 Definer input
- 6 Beskriv trin for at gå fra input til output

Algoritme for øvelserne

1 Der præsenteres et problem med eksempler.

Algoritme for øvelserne

- 1 Der præsenteres et problem med eksempler.
- 2 I finder på en algoritme for problemet (Arbejd gerne sammen)

Algoritme for øvelserne

- 1 Der præsenteres et problem med eksempler.
- I finder på en algoritme for problemet (Arbejd gerne sammen)
- Vi løser den sammen på tavlen.

Algoritme for øvelserne

- 1 Der præsenteres et problem med eksempler.
- I finder på en algoritme for problemet (Arbejd gerne sammen)
- 3 Vi løser den sammen på tavlen.
- 4 Plus gåder!

Overlappende under problemer

Eksempel

Det *n*'te *Fibonacci* tal er defineret som summen af de to forgående.

Overlappende under problemer

Eksempel

Det *n*'te *Fibonacci* tal er defineret som summen af de to forgående.

Hvordan bestemmer vi dem?

Søgning

Mål

Givet en sorteret liste og et element, bestem om element er i listen, ved at kigge på så få elementer som muligt.

Søgning

Mål

Givet en sorteret liste og et element, bestem om element er i listen, ved at kigge på så få elementer som muligt.

Eksempel

Lad en liste være givet ved [2,4,5,7,8,11,25], hvor vi ønsker at finde ud af om elementet 11 er listen. Svaret skulle gerne være ja. (det første element har indeks 0).

Nøgle gåde

Hvordan holder jeg min garagedør lukket?

I har en gargeport med en IR modtager der kan modtage et signal og en nøglering der kan sende et signal.

Nøgle gåde

Hvordan holder jeg min garagedør lukket?

I har en gargeport med en IR modtager der kan modtage et signal og en nøglering der kan sende et signal.

Mål

Hvordan kan vi gøre den sikker? Hvilke skal "Computeren" i nøgleringen kunne?

Nøgle gåde

Hvordan holder jeg min garagedør lukket?

I har en gargeport med en IR modtager der kan modtage et signal og en nøglering der kan sende et signal.

Mål

Hvordan kan vi gøre den sikker? Hvilke skal "Computeren" i nøgleringen kunne?

Eksempel

Send en kode til IR modtageren?

Lad en liste være givet ved [7, 4, 5, 12, 1], denne vil vi gerne sortere! Den sorterede liste skulle gerne være [1, 4, 5, 7, 12].

Eksempel

Tayledemonstration!

Beskrivelse

Det er sommer i *Sunny Beach* og en kæde af barer langs kysten har et problem,

Beskrivelse

Det er sommer i *Sunny Beach* og en kæde af barer langs kysten har et problem,de kan ikke bestille flere øl!

Beskrivelse

Det er sommer i *Sunny Beach* og en kæde af barer langs kysten har et problem,de kan ikke bestille flere øl!

Hver bar langs strandvejen har b_i øl tilbage, der er ikke nogen der ved hvilken bar der kan sælge flest øl på en given aften.

Beskrivelse

Det er sommer i *Sunny Beach* og en kæde af barer langs kysten har et problem,de kan ikke bestille flere øl!

Hver bar langs strandvejen har b_i øl tilbage, der er ikke nogen der ved hvilken bar der kan sælge flest øl på en given aften. Det er besluttet at alle barer skal have lige mange øl.

Beskrivelse

Det er sommer i *Sunny Beach* og en kæde af barer langs kysten har et problem,de kan ikke bestille flere øl!

Hver bar langs strandvejen har b_i øl tilbage, der er ikke nogen der ved hvilken bar der kan sælge flest øl på en given aften. Det er besluttet at alle barer skal have lige mange øl.

De har en lastbil hvor der kan være en uendelig mængde af øl,

Beskrivelse

Det er sommer i *Sunny Beach* og en kæde af barer langs kysten har et problem,de kan ikke bestille flere øl!

Hver bar langs strandvejen har b_i øl tilbage, der er ikke nogen der ved hvilken bar der kan sælge flest øl på en given aften. Det er besluttet at alle barer skal have lige mange øl.

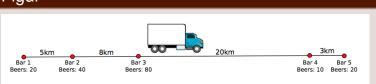
De har en lastbil hvor der kan være en uendelig mængde af øl, dog er vognførererne på denne lastbil glade for øl. Hver gang der er kørt en kilometer så drikkes der to øl.

Figur

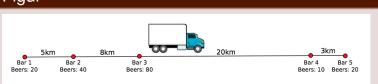

Hvad i får som input

- En liste over hvor mange øl der er på hver bar b₁, b₂,...
- En liste over afstanden mellem dem $a_1, a_2, \dots$

Figur

Hvad i får som input

- En liste over hvor mange øl der er på hver bar b₁, b₂,...
- En liste over afstanden mellem dem $a_1, a_2, \dots$
- Det antal øl de gerne vil have på hver bar

Figur

Hvad i får som input

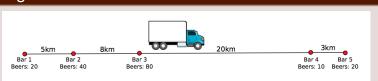
- En liste over hvor mange øl der er på hver bar
   b₁, b₂,...
- En liste over afstanden mellem dem $a_1, a_2, \dots$
- Det antal øl de gerne vil have på hver bar

Hvad i skal svare

• ja, eller nej.

Figur

Hvad i får som input

- En liste over hvor mange øl der er på hver bar b₁, b₂,...
- En liste over afstanden mellem dem $a_1, a_2, \dots$
- Det antal øl de gerne vil have på hver bar

Hvad i skal svare

- ja, eller nej.
- Svar også på hvordan man kan finde det optimale